

dr Damian Cyman
Aleksandra Zaręba-Cyman

FUNDACJE I STOWARZYSZENIA

prawny i podatkowy instruktaż funkcjonowania
z wzorcową dokumentacją

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

Spis treści

Wykaz skrótów	7
-------------------------	---

Część I Fundacje i stowarzyszenia – prawne i podatkowe aspekty funkcjonowania

Rozdział I. Prawne aspekty funkcjonowania fundacji	11
1. Ogólna definicja, cele i tryb powoływania fundacji	11
2. Ustanowienie fundacji	14
3. Statut fundacji	20
3.1. Obligatoryjne elementy statutu fundacji	20
3.1.1. Nazwa fundacji	20
3.1.2. Cele, zasady, formy i zakres działalności	23
3.1.3. Organy fundacji, sposób ich powoływania, obowiązki i uprawnienia tych organów	25
3.2. Fakultatywne elementy statutu fundacji	37
3.2.1. Postanowienia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej	37
3.2.2. Postanowienia dotyczące innych organów fundacji.	37
3.2.3. Postanowienia dotyczące zmiany celu lub statutu	40
3.2.4. Postanowienia dotyczące dopuszczalności i warunków połączenia z inną fundacją	40
3.2.5. Postanowienia dotyczące wskazania właściwego ministra	41
3.2.6. Postanowienia dotyczące sposobu likwidacji fundacji i przeznaczenia jej majątku.	41
4. Rejestracja fundacji (KRS i REGON)	41
5. Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundację	46
6. Nadzór nad działalnością i obowiązki sprawozdawcze fundacji	52
7. Ustanie (likwidacja) fundacji	56
8. Połączenie z inną fundacją	60
Rozdział II. Prawne aspekty funkcjonowania stowarzyszenia	63
1. Ogólna definicja i cele stowarzyszenia	63
1.1. Ramy prawne tworzenia i działania stowarzyszeń	65
1.2. Definicja stowarzyszenia, cechy stowarzyszenia	69
2. Rodzaje stowarzyszeń.	75
3. Powołanie stowarzyszenia	77
3.1. Osoby uprawnione do powołania stowarzyszenia	77
3.2. Powołanie stowarzyszenia rejestrowego	79
4. Statut stowarzyszenia.	82
4.1. Obligatoryjne elementy statutu stowarzyszenia	82
4.1.1. Nazwa stowarzyszenia	82
4.1.2. Teren działania i siedziba stowarzyszenia.	84
4.1.3. Cele i sposoby ich realizacji	85
4.1.4. Sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków	87
4.1.5. Władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje	90
4.1.6. Sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał	92

4.1.7.	Sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich	94
4.1.8.	Zasady dokonywania zmian statutu	96
4.1.9.	Sposób rozwiązywania się stowarzyszenia	97
4.1.10.	Struktura organizacyjna i zasady tworzenia jednostek terenowych	97
4.2.	Fakultatywne postanowienia statutu stowarzyszenia	99
5.	Rejestracja stowarzyszenia	100
6.	Nadzór nad stowarzyszeniem	106
7.	Majątek stowarzyszenia	109
7.1.	Składka członkowska	109
7.2.	Darowizna, zapis, testament	111
7.3.	Dochody z działalności własnej	112
7.4.	Dochody z majątku stowarzyszenia	113
7.5.	Dochody z ofiarności publicznej	113
7.6.	Dotacje publiczne, o ile stowarzyszenie może takie uzyskać na podstawie odrębnych przepisów	115
7.7.	Dochód z działalności gospodarczej	115
7.8.	Dochód z działalności pożytku publicznego	117
8.	Likwidacja stowarzyszenia	118
9.	Stowarzyszenie zwykłe	121
10.	Rola stowarzyszenia w postępowaniu sądowym lub administracyjnym	123
11.	Prawo do gromadzenia się	125

Rozdział III. Stowarzyszenie i fundacja jako organizacja pożytku publicznego 133

1.	Warunki uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego	133
2.	Rejestracja organizacji pożytku publicznego	136
3.	Przywileje i obowiązki organizacji pożytku publicznego	137
4.	Nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego	141
5.	Wolontariat	144

Rozdział IV. Podatkowe aspekty funkcjonowania fundacji i stowarzyszeń 149

1.	Obowiązki rejestracyjne	149
2.	Podatek dochodowy od osób prawnych	150
3.	Podatek dochodowy od osób fizycznych	153
4.	Podatek od towarów i usług	154
5.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	158

Część II

Wzory dokumentów i formularzy

Rozdział V. Dokumenty dotyczące fundacji 163

1.	Tworzenie fundacji	163
1.1.	Akt fundacyjny w formie aktu notarialnego	163
1.2.	Powołanie fundacji w testamencie	165
1.3.	Statut fundacji	166
1.4.	Uchwała w sprawie przyjęcia statutu fundacji	173
1.5.	Uchwała w sprawie wyboru członków zarządu fundacji	173
1.6.	Uchwała w sprawie wyboru członków rady nadzorczej fundacji	174
1.7.	Oświadczenie w sprawie wyboru ministra właściwego do nadzoru nad fundacją	174
1.8.	Formularz KRS W-20 – wniosek o rejestrację fundacji w KRS	175
1.9.	Formularz KRS-WK – wpis członków zarządu fundacji	180
1.10.	Formularz KRS-WK – wpis członków rady nadzorczej fundacji	182
1.11.	Formularz KRS-WM – zgłoszenie prowadzenia działalności gospodarczej przez fundację	184

1.12.	Formularze RG-1 i RG-RD – wniosek o nadanie numeru REGON i określenie rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej	186
1.13.	Formularz NIP-2 – zgłoszenie do urzędu skarbowego	192
2.	Funkcjonowanie fundacji	196
2.1.	Regulaminy pracy organów fundacji	196
2.1.1.	Regulamin pracy zarządu fundacji	196
2.1.2.	Regulamin pracy rady nadzorczej fundacji	199
2.1.3.	Regulamin pracy komisji rewizyjnej fundacji	202
2.1.4.	Regulamin pracy rady fundatorów	205
2.1.5.	Regulamin pracy rady programowej fundacji	207
2.2.	Pełnomocnictwa	209
2.2.1.	Pełnomocnictwo ogólne	209
2.2.2.	Pełnomocnictwo szczegółowe	209
2.2.3.	Pełnomocnictwo procesowe	209
2.3.	Prokura	210
2.3.1.	Uchwała o udzieleniu prokury	210
2.3.2.	Odwołanie prokury	210
2.3.3.	Formularz KRS-WL – wpis prokury do KRS	211
2.3.4.	Formularz KRS-ZL – wykreślenie prokury z KRS	213
2.4.	Protokół z posiedzenia organów fundacji	215
3.	Zmiany w fundacji	216
3.1.	Zmiana statutu fundacji	216
3.1.1.	Uchwała o zmianie statutu fundacji	216
3.1.2.	Formularz KRS-Z20 – zgłoszenie zmiany statutu fundacji	217
3.2.	Zmiana członków zarządu lub rady nadzorczej	222
3.2.1.	Uchwała w sprawie zmiany członków zarządu fundacji	222
3.2.2.	Rezygnacja z funkcji członka zarządu fundacji	222
3.2.3.	Formularz KRS-Z20 – zgłoszenie zmiany członków zarządu lub rady nadzorczej fundacji	223
3.2.4.	Formularz KRS-ZK – zgłoszenie zmiany osób uprawnionych do reprezentowania fundacji	228
4.	Zakończenie działalności fundacji	230
4.1.	Likwidacja fundacji	230
4.1.1.	Wniosek zarządu do rady nadzorczej o podjęcie uchwały w sprawie likwidacji fundacji	230
4.1.2.	Protokół z posiedzenia rady nadzorczej w sprawie likwidacji fundacji	231
4.1.3.	Formularz KRS-Z61 – wniosek o zmianę wpisu w KRS – zgłoszenie likwidacji fundacji	234
4.1.4.	Formularz KRS-ZK – zgłoszenie zmiany organów podmiotu (wykreślenie zarządu)	239
4.1.5.	Formularz KRS-ZK – zgłoszenie zmiany organów podmiotu (wykreślenie rady nadzorczej)	241
4.1.6.	Formularz KRS-ZR – zgłoszenie zmiany osób uprawnionych do reprezentowania fundacji (likwidatora, zarządcy, przedstawiciela/reprezentanta upadłego)	243
4.1.7.	Formularz KRS-X2 – wniosek o wykreślenie fundacji z KRS	245
4.2.	Wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości fundacji	249
Rozdział VI. Dokumenty związane ze stowarzyszeniem		251
1.	Założenie stowarzyszenia	251
1.1.	Protokół zebrania założycielskiego	251
1.2.	Statut stowarzyszenia	257
1.3.	Formularz KRS-W20 – wniosek o rejestrację stowarzyszenia w KRS	265
1.4.	Formularz KRS-WF – wniosek o rejestrację komitetu założycielskiego stowarzyszenia	270
1.5.	Formularz KRS-WK – wpis członków zarządu stowarzyszenia	272

1.6. Formularz KRS-WK – wpis członków komisji rewizyjnej stowarzyszenia	274
1.7. Formularz KRS-WM – zgłoszenie przedmiotu działalności stowarzyszenia	278
1.8. Formularz NIP-2 – zgłoszenie stowarzyszenia do urzędu skarbowego	280
1.9. Formularz RG-1 – zgłoszenie stowarzyszenia do GUS	284
2. Organizacja stowarzyszenia	288
2.1. Deklaracja członkowska	288
2.2. Uchwała zarządu o przyjęciu do stowarzyszenia	288
2.3. Regulaminy pracy organów stowarzyszenia	289
2.3.1. Regulamin zebrania członków stowarzyszenia.	289
2.3.2. Regulamin zarządu stowarzyszenia.	291
2.3.3. Regulamin sądu koleżeńkiego stowarzyszenia	294
2.4. Zawiadomienie o zwołaniu zebrania członków stowarzyszenia	297
2.5. Protokół z zebrania członków stowarzyszenia w sprawie zmiany składki członkowskiej	298
2.6. Protokół z zebrania członków stowarzyszenia w sprawie sprawozdań finansowych stowarzyszenia	300
2.7. Formularze KRS-Z30 i KRS-ZN – zgłoszenie sprawozdań finansowych stowarzyszenia	303
2.8. Formularz KRS-Z20 – zgłoszenie zmiany danych stowarzyszenia	309
3. Regulamin stowarzyszenia zwykłego	314
4. Likwidacja stowarzyszenia	316
4.1. Rozpoczęcie likwidacji.	316
4.1.1. Protokół zebrania w sprawie rozwiązania stowarzyszenia.	316
4.1.2. Formularz KRS-Z61 – zgłoszenie otwarcia likwidacji stowarzyszenia	319
4.1.3. Formularz KRS-ZK – wykreślenie z KRS dotychczasowych organów stowarzyszenia	324
4.1.4. Formularz KRS-ZR – zgłoszenie do KRS wybranych likwidatorów	328
4.2. Zakończenie likwidacji	332
4.2.1. Protokół zebrania w sprawie zakończenia likwidacji	332
4.2.2. Formularz KRS-X2 – wniosek o wykreślenie stowarzyszenia z KRS	334
4.2.3. Oświadczenie likwidatorów w sprawie zakończenia likwidacji.	338
4.2.4. Formularz NIP-2 – zgłoszenie zakończenia likwidacji do urzędu skarbowego	339
4.2.5. Formularz RG-2 – wniosek o wykreślenie stowarzyszenia z rejestru GUS	343
4.2.6. Formularz ZUS ZWPA – wniosek o wykreślenie stowarzyszenia jako płatnika składek.	344
4.2.7. Zawiadomienie o likwidacji stowarzyszenia	345
Rozdział VII. Inne dokumenty	347
1. Dokumenty dotyczące organizacji pożytku publicznego	347
1.1. Wniosek o udzielenie pozwolenia na zbiorke publiczną	347
1.2. Akt organizacyjny komitetu organizacyjnego zbiórki publicznej.	349
1.3. Sprawozdanie ze zbiórki publicznej.	350
1.4. Umowa sponsoringu	351
1.5. Umowa wolontariatu.	353
2. Formularz CIT-D – informacja podatnika podatku CIT o przekazanych darowiznach	356
Bibliografia	361
Wykaz orzeczeń i interpretacji.	361